

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 7Ek/1288/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118328241
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2019:6118328241.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: U. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: R. U. XXXX/X, XXX XX Y., zast.: JUDr. Radoslav Soták, advokát, Námestie Slobody 7, 071 01 Michalovce, proti povinným: 1) M. L., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: K. XXXX/XX, XXX XX V. Z., 2) V. poisťovňa, a.s. U. K. J., Štefanovičova 4, 816 23 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 00585441, o vymoženie 12.000,- eur s prísl., v exekúcii vedenej u súdneho exekútora: JUDr. Iveta Ailerová, so sídlom exekútorského úradu: Mlynská 3, 934 01 Levice, IČO 44366639, sp. zn. 402EX 615/18, o sťažnosti povinného 2) proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/1288/2018 zo dňa 12. februára 2019, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť povinného 2) proti výroku I. uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/1288/2018 zo dňa 12. februára 2019 zamietá.

II. Výrok II. uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/1288/2018 zo dňa 12. februára 2019 mení tak, že oprávnenému voči povinnému 2) priznáva nárok na náhradu trov konania o návrhu povinného v 2) rade na zastavenie exekúcie vo výške 183,34 eur.

III. Oprávnenému voči povinnému 2) priznáva nárok na náhradu trov konania o sťažnosti vo výške 184,04 eur.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 7Ek/1288/2018 zo dňa 12. februára 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh povinného 2) na zastavenie exekúcie podľa § 611 ods. 3 Exekučného poriadku zamietol (výrok I.) a oprávnenému priznal nárok na náhradu trov konania predstavujúce výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného v 2) rade na zastavenie exekúcie za dva úkony právnej služby v sume 366,67 eur (výrok II.).

2. Súd svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým, že pokiaľ sa povinný v 2. rade domáhal zastavenia exekúcie, pretože na strane povinného v exekúcii nemôže vzniknúť procesné spoločenstvo, v exekučnom konaní možnosť procesného spoločenstva účastníkov na strane povinného nachádza svoj právny základ v ust. § 35 ods. 1 Exekučného poriadku v spojení s § 200 Exekučného poriadku a § 75 ods. 1 CSP. Žiadne zákonné ustanovenie Exekučného poriadku, CSP, ani iného všeobecne záväzného právneho predpisu nevylučuje, ani nezakazuje, aby na strane povinného vystupovalo viacero subjektov. Oprávnený sa podaním jedného návrhu na vykonanie exekúcie domáha vymoženia plnenia od obidvoch povinných súčasne. Exekučnému súdu nebráni žiadne zákonné ustanovenie udeliť súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v prípade pasívneho solidárneho spoločenstva povinných. Súdny exekútor totiž po udelení poverenia na vykonanie exekúcie postupuje pri vykonávaní exekúcie voči každému z povinných osobitne, so zreteľom na jednotlivé spôsoby vykonávania exekúcie. Voči každému z povinných vedie súdny exekútor exekúciu samostatným spôsobom, každému z povinných sa listiny doručujú osobitne, voči každému z nich môže exekútor použiť iné spôsoby vykonávania exekúcie. Vedením jednej exekúcie u toho istého súdneho exekútora sa predchádza možnému vzniku sporov,

ktoré by vznikli pri vymáhaní jednej pohľadávky na základe jedného exekučného titulu voči viacerým solidárne zaviazaným povinným rôznymi súdnymi exekútormi v rôznych exekúciách napr. pri vymožení celého plnenia od oboch povinných, neúčelným zvyšovaním trov exekúcie a pod. Exekučný súd považuje právny názor povinného v druhom rade spočívajúci v absolútnom zákaze plurality povinných v exekučnom konaní za neprijateľný, neudržateľný a navyše nepraktický, majúci svoj pôvod skôr v právnej úprave výkonu rozhodnutia podľa dnes už neúčinného Občianskeho súdneho poriadku, kde výraznú úlohu zohrávala viazanosť súdu návrhom oprávneného i o spôsobe výkonu rozhodnutia. V súčasnosti sú spôsoby vedenia exekúcie plne v kompetencii súdneho exekútora. Pokiaľ oprávnený má v jednom exekučnom titule priznaný nárok na jedno plnenie s totožným predmetom (napr. peňažným) od viacerých povinných zaviazaných solidárne, je pluralita povinných vhodná a priam žiadaná. Súdu sa javila v tomto konaní pluralita subjektov na strane povinných aj ako hospodárnejšia a zmysluplnejšia. Súdny exekútor (keďže ide o jedno plnenie) vie, koľko je z vymáhaného nároku splnené, koľko je ešte potrebné vymôcť a akým spôsobom sa na splnení dlhu ten ktorý povinný podieľal. Pri viacerých exekúciách, predmetom ktorých bude to isté plnenie s rôznymi súdnymi exekútormi by tento informačný komfort neexistoval. Navyše pluralita povinných poskytuje výhodu pre samotných účastníkov exekúcie jednak pre oprávneného, ktorý má tak koncentrovanú možnosť vyjadrovať sa k obrane viacerých povinných, ako aj pre samotných povinných, ktorí sa môžu operatívnejšie napr. cez súdneho exekútora, resp. vzájomne informovať o stave vymożenia ich záväzku. V odôvodnení rozhodnutia sa súd ďalej podrobne vysporiadal s rozhodovacou praxou súdov v rozhodnutiach, ktoré povinný v druhom rade označil na podporu svojich tvrdení, pričom uzavrel, že pokiaľ oprávnený má jeden nárok, na ktorý sú zaviazaní viacerí povinní z jedného exekučného titulu, je pluralita účastníkov exekúcie na strane povinného možná, a súd ju považuje za účelnejšiu a hospodárnejšiu.

3. K argumentácii povinného v druhom rade, že vzťah medzi ním a povinným v 1. rade je možné analogicky prirovnať ku vzťahu dlžníka a ručiteľa, pričom pokiaľ sa oprávnený nedomáhal splnenia pohľadávky najprv voči povinnému v 1) rade, nevznikol mu priamy nárok na plnenie voči povinnému v 2), súd uviedol, že v prvom až treťom výroku exekučného titulu súd jednoznačne a nespochybniteľne zaviazal povinného v 1. rade a povinného v 2. rade na solidárne plnenie voči oprávnenému s tým, že plnením niektorého zo žalovaných zanikne plnenie druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia. S prihliadnutím na formuláciu výroku, oprávnený môže požadovať plnenie od povinného v 1. rade, ako aj od povinného v 2. rade či už v jednom, alebo v osobitných exekučných konaniach. V tejto súvislosti poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne sp.zn. 8CoE/46/2017 zo dňa 27.09.2017 a uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 43 Ek/257/2018 zo dňa 08.10.2018.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal povinný v 2. rade sťažnosť, v ktorej žiadal, aby súd napadnuté rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

5. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že postupom súdu prvej inštancie pred jeho vydaním došlo k odňatiu možnosti povinného v 2. rade konať pred súdom a uplatňovať procesné práva, ktoré sú mu v tomto konaní priznané za účelom zabezpečenia účinnej ochrany jeho práv a oprávnených záujmov tým, že mu do dnešného dňa nebolo doručené vyjadrenie oprávneného k jeho návrhu na zastavenie exekúcie. Právo účastníkov konania na doručenie procesných vyjadrení ostatných účastníkov treba považovať za súčasť práva na spravodlivý proces. Nedoručenie vyjadrenia účastníka konania druhému účastníkovi konania vytvára stav nerovnosti účastníkov v konaní pred súdom, čo je v rozpore s princípom kontradiktórnosti konania a rovnosti zbraní ako súčasť práva na spravodlivý proces. Zároveň je takéto procesné opomenutie súdu hodnotené ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom. Podľa názoru povinného v 2. rade, v zmysle rozhodovacej praxe Európskeho súdu pre ľudské práva (napr. rozhodnutie v prípade Trančíková proti Slovenskej republike) a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (napr. Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 3 Cdo 466/2014 zo dňa 12.03.2015) podľa názoru povinného 2) takýto postup exekučného súdu bol celkom zrejme nesprávnym procesným postupom, ktorým súd znemožnil povinnému v 2. rade (ako strane sporu), aby uskutočňoval mu patriace procesné práva, a to v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. Ďalej v podanej sťažnosti opätovne namietal, že exekúcia je vedená v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom a s rozhodovacou praxou súdov, keď je vedená proti spoločenstvu účastníkov na strane povinného. Povinný v 2. rade sa na viac z uznesenia jednoznačne a zrozumiteľne nedozvedel, o aký právny charakter uvedeného procesného spoločenstva účastníkov na strane povinného sa má vo vedenej exekúcii jednať. Vyšší súdny úradník v uznesení v prvom rade uvádza,

že v predmetnom exekučnom konaní ide o spoločenstvo povinných, ktoré je solidárne. Následne možno z uznesenia dedukovať, že sa podľa názoru vyššieho súdneho úradníka na strane povinných jedná o samostatné procesné spoločenstvo (napr. tvrdením, že voči každému z povinných vedie súdny exekútor exekúciu samostatným spôsobom). Ďalej namietal, že argumentácia vyššieho súdneho úradníka v uznesení, že Exekučný poriadok nevyklučuje kumuláciu subjektov exekučného konania na strane povinných a že exekučnému súdu žiadne zákonné ustanovenie nebráni udeliť v jednom exekučnom konaní súdному exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie v prípade pasívneho solidárneho spoločenstva povinných, je podľa názoru povinného v 2. rade jasným dôkazom, že aj podľa názoru vyššieho súdneho úradníka nedochádza vo vedenej exekúcii k postupu v rozsahu a spôsobom stanoveným zákonom, ale k postupu štátneho orgánu zákonom výslovne nezakázaným. Takýto postup je podľa názoru povinného v 2. rade v prípade štátneho orgánu protizákonný a protiústavný. V zmysle ustanovenia § 35 ods. 1 druhá veta Exekučného poriadku: „Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnení a povinní; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon.“ Výklad ustanovenia § 37 (v súčasnosti § 35 ods. 1) Exekučného poriadku síce pripúšťal spoločenstvo účastníkov exekučného konania, avšak výlučne len na strane oprávneného (podľa odbornej právnickej literatúry Mazák, J. Exekučný poriadok. Komentár. Bratislava: IURA EDITION, 2003, s. 106). Výklad ustanovenia § 37 (v súčasnosti § 35 ods. 1) Exekučného poriadku poskytol Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojej rozhodovacej činnosti napr. v uznesení sp. zn. 5 Cdo 7/2010 zo dňa 29.03.2011, v ktorom uviedol: „Podľa názoru dovolacieho súdu vychádzal odvolací súd v prejednávanej veci zo správneho záveru, že procesné spoločenstvo účastníkov je prípustné len u oprávnených, ktorí vychádzajú z toho istého exekučného titulu. Pri povinných, so zreteľom na spôsoby exekúcie, je spoločenstvo pojmovy vylúčené, a preto sa musí konať voči každému povinnému osobitne. Platí to aj pre oprávnených, ktorí nie sú uvedení v jednom exekučnom titule.“ Exekúcia by mohla byť vedená proti povinnému v 1. rade a povinnému v 2. rade, avšak v osobitných exekučných konaniach a nie v rámci spoločenstva. S poukazom na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici v rozhodnutí sp. zn. 41CoE/369/2012 zo dňa 27.03.2013, podľa ktorého „Vzhľadom na to, že v exekučnom konaní nie je možné návrhy na vykonanie exekúcie smerujúce proti viacerým povinným procesne dovoleným spôsobom vylúčiť na samostatné exekúcie, okresný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju podľa ust. § 57 ods.1 písm. g) Exekučného poriadku, pretože je tu iný dôvod, pre ktorú nie je možné exekúciu vykonať v plnom rozsahu tak, ako je uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie“, by v danom prípade malo dôjsť k zastaveniu predmetnej exekúcie vo vzťahu k povinnému v 2. rade.

7. Sťažovateľ poukázal aj na skutočnosť, že vzťah samostatných záväzkov povinného v 1. rade a povinného v 2. rade je možné analogicky prirovnať k vzťahu „dlužníka a ručiteľa“ z toho vyplývajúcimi dôsledkami (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v Rozsudku sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014 uverejnený v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky 6/2015 pod č. 71). Povinnému v 2. rade (ktorý má v zmysle vyššie uvedeného postavenie „ručiteľa“) nie je známa skutočnosť, či sa oprávnený domáhal splnenia záväzkov u povinného v 1. rade, a teda či mu vznikol priamy nárok vymáhať pohľadávku v exekučnom konaní priamo proti povinnému v 2. rade.

8. Napadnuté uznesenie je podľa názoru povinného v 2) rade nepreskúmateľné a arbitrárne, pretože sa v ňom súd v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom nevysporiadal s jedným z kauzálnych dôsledkov vedenia exekúcie proti spoločenstvu povinných, ktorým je nedôvodné paralyzovanie miestnej príslušnosti súdneho exekútora zakotvenej v ustanovení § 55 ods. 2 Exekučného poriadku, a to vo vzťahu k povinnému v 2. rade.

9. Vo vzťahu k výške náhrady trov konania o sťažnosti priznaných oprávnenému namietal, že súd napadnutým uznesením ad absurdum priznal oprávnenému aj náhradu za úkon právnej služby „písomné prevzatie zastúpenia v súvislosti s návrhom na zastavenie exekúcie“, pričom oprávnený bol zastúpený právnym zástupcom už v čase iniciovania exekúcie a za úkon prevzatia zastúpenia si už náhradu uplatnil. Priznávanie náhrad právnej služby prevzatia zastúpenia (s výnimkou prvého prevzatia právneho zastúpenia) pred uskutočnením akýchkoľvek následných úkonov právnej služby tak považuje za zjavne nezákonné.

10. Oprávnený vo vyjadrení k sťažnosti povinného žiadal sťažnosť povinného v 2. rade ako nedôvodnú zamietnuť a zaviazat ho k náhrade trov konania. Uviedol, že povinný neuvádza žiadne zásadné právne argumenty, ktoré by mali mať vplyv na zmenu napadnutého rozhodnutia. Exekučný poriadok neupravuje povinnosť doručovať vyjadrenie oprávneného k návrhu na zastavenie exekúcie povinnému, nakoľko v

opačnom prípade by išlo len o nekonečné vyjadrovanie sa účastníkov k ich vzájomným vyjadreniam. Na viac povinný neuvádza ani žiadne zákonné ustanovenie, o ktoré opiera svoj právny názor. Súdne rozhodnutia, na ktoré poukazuje, sa podľa názoru oprávneného nevzťahujú na tento prípad a netýkajú sa exekučného konania. Oprávnený ďalej vyslovil názor, že zo strany povinného v 2. rade ide len o snahu oddialiť výkon exekúcie.

11. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

12. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

13. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

14. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

15. Podľa § 250 ods. 2 CSP (veta pred bodkočiarkou), ak je sťažnosť dôvodná, súd napadnuté uznesenie zruší alebo zmení.

16. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

17. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 61l ods. 2, 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k nasledovným záverom.

18. Na úvod súd považoval za potrebné podať výklad k zásadnej námietke povinného 2), podľa ktorej je exekúcia vedená v rozpore so všeobecne záväzným právnym predpisom a s rozhodovacou praxou súdov, keď je vedená proti spoločenstvu účastníkov na strane povinného.

19. V posudzovanom prípade je podkladom návrhu na vykonanie exekúcie voči obom povinným rozsudok Okresného súdu Michalovce sp. zn. 11C/18/2016 zo dňa 24. 02. 2017, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10. 07. 2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2Co/250/2017zo dňa 31. mája 2018, ktorým súd vo výroku III. rozhodol, že žalovaní v 1. a 2. rade sú povinní spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobkyni v 3. rade sumu 12.000,- eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku s tým, že plnením niektorého zo žalovaných, zanikne plnenie druhého žalovaného v rozsahu jeho plnenia. Ako žalobca v 3. rade je v záhlaví rozhodnutia súdu označený oprávnený, ako žalovaný 1. rade je označený povinný 1) a ako žalovaný v 2. rade povinný 2). Len pre úplnosť súd dodáva, že odvolací súd prvostupňové rozhodnutie (t.j. aj konštatovaný výrok) potvrdil.

20. Podľa § 35 ods. 1 Exekučného poriadku, do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania oprávnený. Po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie sú účastníkmi konania oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekútora, účastníkom konania je aj exekútor.

21. Pokiaľ je vo výroku rozsudku uvedené, že žalovaní sú povinní splniť svoj dlh spoločne a nerozdielne s tým, že plnením jedného z nich zaniká povinnosť druhého, je možné na základe takéhoto výroku exekučného titulu vymáhať celý dlh od povinných ako solidárne zaviazaných dlžníkov v jednom exekučnom konaní. Oprávneným je v exekučnom konaní úspešný žalobca v základnom konaní,

povinným v exekučnom konaní je povinný z exekučného titulu, t.j. subjekt, prípadne subjekty práva, ktorým bola v konaní uložená nejaká povinnosť, tak ako aj v tomto prípade. Citované zákonné ustanovenie tak podľa názoru súdu pripúšťa procesné spoločenstvo na strane oprávneného i povinného a to predovšetkým v prípade judikovaných spoločných (najmä solidárnych záväzkov) na strane povinných (porovnaj Števček, Kotrecová, Tomašovič, Molnár a kol., Exekučný poriadok, Komentár, 3. Vydanie, Praha: C. H. Beck, 2018 str. 116). Tento záver súdu umocňuje aj skutočnosť, že civilný proces sa vnútorne stratifikuje na konanie základné (nachádzacie) a konanie vykonávacie (exekučné). Kým v základnom konaní poskytuje súd ochranu porušenému alebo ohrozenému subjektívnemu právu, v konaní exekučnom sa poskytuje ochrana už judikovanému právu. Exekučné konanie tak predstavuje druhú fázu civilného procesu a preto v zásadne platí, že okruh účastníkov v exekučnom konaní je daný okruhom účastníkov (strán) v nachádzacom konaní. Pokiaľ potom podľa § 75 ods. 1 CSP na strane žalobcu alebo žalovaného môže vystupovať viac subjektov, je možné uzavrieť, že tak tomu môže byť aj v konaní exekučnom pripomínajúc, že exekučnom poriadku procesné spoločenstvo upravené nie je a preto je nevyhnutné na tento prípad použiť práve príslušné ustanovenia CSP. Súd ďalej pripomína, že aj v exekučnom konaní sa uplatňuje dispozičná zásada. Pokiaľ sa potom oprávnený domáha v exekučnom konaní vymoženía priznaného nároku vo vzťahu k obidvom povinným, ktorí sú v exekučnom konaní zaviazaní na splnenie dlhu spoločne a nerozdielne, súdu žiadne zákonné ustanovenie neukladá exekučné konanie vo vzťahu k povinnému v 2) rade zastaviť. Oprávnený ako dominus litis disponuje konaním, rozhoduje o existencii konania, a okrem iného je na jeho vôli aj to, v akom rozsahu bude toto konanie vedené, a to aj pokiaľ ide o subjekty na strane povinného. O možnosti viesť exekučné konanie proti viacerým povinným je preto nutné nahliadať zo strany oprávneného, ktorému takýto postup zákon umožňuje, nie ako na zákonom nedovolený postup súdu, ako nesprávne uvádza sťažovateľ. Preto argumentácia sťažovateľa o protiústavnom postupe súdu vedením exekučného konania proti spoločenstvu účastníkov na strane povinného neobstoí. Súd pre úplnosť dodáva, že závery sťažovateľa o nemožnosti plurality na strane povinného vychádzajú z rozhodnutí prijatých za účinnosti predchádzajúcej právnej úpravy. Súd sa ďalej pripája k argumentácii v napadnutom uznesení, že v danom prípade vedením jedného exekučného konania u toho istého súdneho exekútora sa predchádza možnému vzniku sporov, ktoré by mohli vzniknúť pri vymáhaní takto judikovanej pohľadávky v rôznych exekučných konaniach. Súdny exekútor (keďže ide o jedno plnenie) vie, koľko je z vymáhaného nároku splnené a v akom rozsahu sa na splnení dlhu podieľali jednotliví povinní. V reakcii na sťažnostné námietky povinného v 2. rade súd dodáva, že pri posúdení, či sa jedná o samostatné alebo nerozlučné procesné spoločenstvo, je vždy rozhodujúca povaha predmetu konania vyplývajúca z hmotného práva; tam, kde hmotné právo neumožňuje, aby predmet konania bol prejednaný samostatne voči každému zo spoločníkov, ide o nerozlučné spoločenstvo a úkony jedného z nich platia aj pre ostatných. Solidárne zaviazaní dlžníci (povinní) majú v konaní pred exekučným súdom postavenie samostatných spoločníkov. K otázke charakteru spoločenstva medzi solidárne zaviazanými dlžníkmi zaujal stanovisko aj Najvyšší súd Slovenskej republiky a napríklad v rozhodnutí 4 Cdo 203/2005 uviedol, že žalovaní solidárni dlžníci sú zásadne samostatnými a nie nerozlučnými spoločníkmi v konaní. Pokiaľ na základe hmotného práva je len na úvahe veriteľa, či bude celé plnenie alebo jeho časť žiadať len od niektorého alebo od všetkých dlžníkov (tak ako v tomto prípade), je pasívne vecne legitimovaný ktorýkoľvek dlžník sám o sebe. Už z toho, že o založení procesného spoločenstva medzi dlžníkmi rozhoduje iba vôľa veriteľa (pôjde o tzv. dobrovoľné spoločenstvo), vyplýva záver o samostatnosti spoločníkov.

22. Vo vzťahu k argumentácii povinného v druhom rade, že postupom súdu došlo k nedôvodnému paralyzovaniu miestnej príslušnosti súdneho exekútora zakotvenej v ustanovení § 55 ods. 2 Exekučného poriadku vo vzťahu k povinnému v 2. rade, súd pripomína, že podľa dôvodovej správy k ust. § 55 Exekučného poriadku sa novou právnou úpravou exekučného konania sledovala väčšia efektívnosť exekúcií a zníženie nákladov. V prípade plurality povinných môže nastať situácia, že povinní budú mať viacero do úvahy prichádzajúcich „miestne príslušných“ súdnych exekútorov, pričom v takom prípade je na zvážení súdu, z ktorého kraja bude exekútor náhodne pridelený. V prípade, ak voči niektorému z viacerých povinných už bol súdny exekútor pridelený, je na mieste, aby bol pridelený aj ostatným povinným (porovnaj Števček, Kotrecová, Tomašovič, Molnár a kol., Exekučný poriadok, Komentár, 3. Vydanie, Praha: C. H. Beck, 2018, str. 274, 275). Takýto postup súdu je v súlade s úmyslom zákonodarcu docieľiť hospodárnosť a efektívnosť exekučného konania a to aj v kontexte lepšej komunikácie oboch povinných s exekútorom a prehľadnosti rozsahu vymoženía priznaného nároku o to dôraznejšie, že ak dlh splní jeden z povinných, povinnosť druhého povinného vo vzťahu k veriteľovi zaniká.

23. Súd nemôže súhlasiť ani s tvrdením povinného v 2. rade, že nakoľko vzťah samostatných záväzkov povinného v 1. rade a povinného v 2. rade je možné analogicky prirovnať k vzťahu „dlžníka a ručiteľa“, oprávnený sa mal domáhať splnenia záväzkov najprv u povinného v 1. rade a až na základe nesplnenia záväzku povinným v prvom rade by vznikol oprávnenému priamy nárok vymáhať pohľadávku v exekučnom konaní priamo proti povinnému v 2. rade. Toto tvrdenie nemá oporu v platnej právnej úprave ani v samotnom rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014, na ktorého závery povinný v druhom rade poukázal. Z § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka jednoznačne vyplýva, že ak rozhodnutím súdu je ustanovené, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne. Ustanovenie § 511 ods. 1 Občianskeho zákonníka upravuje tzv. pasívnu solidaritu (solidaritu dlžníkov). Je charakterizovaná viacerými subjektmi na dlžníckej strane a ich povinnosťou splniť dlh tomu istému veriteľovi spoločne a nerozdielne. Právne následky pasívnej solidarity spočívajú v tom, že veriteľ je oprávnený požadovať celé plnenie od ktoréhokoľvek dlžníka, alebo aj od všetkých súčasne. Je potrebné opätovne pripomenúť, že exekučný súd je exekučným titulom viazaný, pričom v posudzovanom prípade sú podľa predloženého exekučného titulu povinní v 1. a 2. rade zaviazaní zaplatiť oprávnenému sumu 12.000,- eur spoločne a nerozdielne s tým, že plnením niektorého z nich, zanikne plnenie druhého v rozsahu poskytnutého plnenia. V zmysle uvedeného výkladu sa jedná o pasívnu solidaritu založenú rozhodnutím súdu a preto oprávnený môže požadovať splnenie judikovanej pohľadávky voči obojm povinným naraz. Aj v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 MCdo 9/2013 zo dňa 27.08.2014 sa uvádza, že „postavenie škodcu a jeho poisťovateľa voči poškodenému je v takom prípade obdobné postaveniu dlžníka a ručiteľa voči veriteľovi, t. j. že ide o dva záväzky zaplatiť veriteľovi ten istý dlh, pričom veriteľ nemôže dostať to isté plnenie dvakrát. Navrhovateľ mal preto v súdnej veci možnosť uplatniť si nárok na náhradu škody buď od odporkyne 1/, od odporcu 2/, alebo od oboch naraz...“. Súd v tejto súvislosti zdôrazňuje, že ide len o prirovnanie vzťahu tzv. nepravých solidárnych dlžníkov k ručiteľskému záväzku. Poisťovateľ má pri uplatnení nároku poškodeného na náhradu škody rovnaké právne postavenie ako osoba, ktorá škodu priamo spôsobila. Ide o situáciu, keď jeden subjekt má nárok na to isté plnenie od dvoch subjektov, pričom proti každému z nich z iného právneho dôvodu - tu je daná podobnosť s ručením. Podobnosť týchto dvoch právnych inštitútov však nespočíva v povinnosti domáhať sa splnenia nároku najprv od hlavného dlžníka. Súd preto dospel k záveru, že zo žiadneho právneho predpisu a ani judikatúry nevyplýva záver, že oprávnený bol povinný (dokonca už po rozhodnutí súdu v základnom konaní) domáhať sa splnenia záväzku najprv od hlavného dlžníka (povinného 1) a až v prípade neúspechu mohol požadovať plnenie od povinného 2), opätovne poukazujúc na znenie predmetného výroku exekučného titulu.

24. K tvrdeniu sťažovateľa, že mu v dôsledku nedoručenia vyjadrenia oprávneného k jeho návrhu na zastavenie exekúcie bolo porušené jeho právo na spravodlivý proces, súd dáva do pozornosti, že Exekučný poriadok nepredpokladá doručenie vyjadrenia oprávneného k návrhu na zastavenie exekúcie povinnému. Vyšší súdny úradník pri vydaní rozhodnutia o návrhu povinného na zastavenie exekúcie postupoval v súlade s § 61k ods. 5 Exekučného poriadku, keď po predložení návrhu na zastavenie exekúcie spolu s vyjadrením oprávneného súdnym exekútorom, o podanom návrhu povinného 2) rozhodol. Ani súdna prax či rozhodnutia vyšších súdnych autorít nevyžadujú doručenie vyjadrenia účastníka konania k sťažnosti sťažovateľovi (k tomu porovnaj nález Ústavného súdu SR z 11. 9. 2018, sp. zn. III. ÚS 220/2018). Tento záver súdu umocňuje aj koncentračná zásada upravená v § 61k ods. 2 Exekučného poriadku. V návrhu na zastavenie exekúcie musí povinný uplatniť všetky rozhodné právne skutočnosti ku dňu podania návrhu a preto ani na prípadné ďalšie skutočnosti, ktoré by povinný v 2. rade uviedol v ďalšom vyjadrení, by už súd neprihliadol. Aj vzhľadom na obsah vyjadrenia oprávneného k návrhu povinného 2) na zastavenie exekúcie ani nebolo možné očakávať od povinného žiadne nové skutočnosti zdôrazňujúc, že skutkové okolnosti neboli (a nie sú) medzi účastníkmi exekučného konania sporné a právne posúdenie veci je vždy vecou súdu. Pokiaľ sťažovateľ podporil svoje tvrdenia poukázaním na rozhodnutia súdov, všetky označené rozhodnutia sa týkali odvolacieho konania. Pri interpretácii týchto sporných skutočností treba vychádzať zo základného postulátu, a tým je charakter sťažnosti nie ako opravného prostriedku, ale ako prostriedku procesnej obrany. Voči analogickému použitiu úpravy odvolania možno postaviť práve túto skutočnosť a sťažnosť nemožno stotožňovať s opravným prostriedkom, akokoľvek z pohľadu ústavného ide v oboch prípadoch o prostriedok nápravy. Pre úplnosť súd dodáva, že povinný v 2. rade má možnosť prostredníctvom prístupového kódu kedykoľvek nahliadnuť do súdneho spisu, ktorý je vedený v elektronickej podobe. Na základe uvedených skutočností súd dospel k záveru, že namietaným postupom súdu nedošlo k porušeniu práva povinného v 2. rade na spravodlivý proces.

25. Na základe uvedeného výkladu súd dospel k záveru, že povinný 2) ani v konaní o sťažnosti neuviedol a nepreukázal žiadne skutočnosti odôvodňujúce v zmysle § 61k ods. 1 Exekučného poriadku právny záver o zániku vymáhaného nároku, o zrušení exekučného titulu, ani o skutočnostiach brániacich vymáhateľnosti exekučného titulu, pričom neexistuje ani dôvod zastavenia exekúcie podľa osobitného predpisu. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť povinného 2) vo vzťahu k výroku I. napadnutého uznesenia ako nedôvodnú zamietol (I. výrok).

26. Z obsahu súdneho spisu súd zistil, že v poverení na vykonanie exekúcie súd priznal oprávnenému náhradu trov konania za dva úkony právnej služby, ktorými sú prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a podanie návrhu na vykonanie exekúcie. Pokiaľ potom súd v napadnutom rozhodnutí oprávnenému priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za dva úkony právnej služby, a to za prevzatie zastúpenia v súvislosti s návrhom na zastavenie exekúcie a písomné podanie na súd - vyjadrenie k návrhu na zastavenie exekúcie, celkom v sume 366,67 Eur vrátane DPH, je nutné prisvedčiť názoru povinného v druhom rade, že za úkon prevzatie a príprava zastúpenia bola oprávnenému priznaná náhrada trov právneho zastúpenia duplicitne. V tejto časti súd sťažnosť povinného 2) považoval za dôvodnú a preto zmenil výrok II. napadnutého rozhodnutia tak, že oprávnenému voči sťažovateľovi priznal náhradu trov konania o návrhu povinného 2) na zastavenie exekúcie vo výške 183,34 eur (II. výrok) podľa § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. v platnom znení (odmena za jeden úkon právnej služby v sume 143,57 eur + režijný paušál 9,21 eur + 20% DPH v sume 30,56 eur).

27. Podľa § 61l ods. 3 veta prvá Exekučného poriadku, ak je tu dôvod zastavenia exekúcie, súd exekúciu zastaví a rozhodne o trovách exekúcie vrátane určenia ich výšky; inak návrh zamietne.

28. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

29. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

30. Podľa 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

31. Vzhľadom na skutočnosť, že súd sťažnosť povinného 2) v prevažnej časti ako nedôvodnú zamietol (dôvodnosť sťažnosti bola zistená len v tej časti napadnutého uznesenia, v ktorej súd rozhodol o náhrade trov konania), je nutné konštatovať, že oprávnený bol v konaní úspešný. Voči povinnému v 2. rade mu tak vznikol nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré mu vznikli v súvislosti so sťažnostným konaním. Oprávnený si nárok na náhradu trov konania o sťažnosti uplatnil, avšak ich výšku ku dňu rozhodnutia súdu nevyčíslil. Keďže Exekučný poriadok ani CSP neupravuje možnosť súdu vyzvať dotknutého účastníka na vyčíslenie trov konania, súd priznal oprávnenému náhradu trov konania vyplývajúcich zo spisu. Z obsahu spisu súd zistil, že oprávnený sa v zastúpení JUDr. Radoslavom Sotákom, advokátom, vyjadril k podanej sťažnosti povinného v 2. rade. Proti povinnému 2) mu preto vznikol nárok na náhradu trov právneho zastúpenia za tento úkon právnej služby v súlade s § 9 ods. 1, § 10 ods. 1, § 13a ods. 2 písm. c), § 16 ods. 3 a § 18 ods. 3 vyhl. MS SR č. 655/2004 Z.z. v platnom znení. Vychádzajúc z tarifnej hodnoty veci vo výške 12.000,- eur, ktorá je vymáhaným nárokom v tomto exekučnom konaní, súd oprávnenému voči povinnému 2) priznal nárok náhradu trov právneho zastúpenia v celkovej sume 184,04 eur (III. výrok) pozostávajúcej z odmeny za jeden úkon právnej služby vo výške 1 základnej sadzby tarifnej odmeny vo výške 143,57 eur, režijného paušálu za rok 2019 vo výške 9,80 eur a DPH v sume 30,67 eur (20% zo 153,37 eur).

32. Po právoplatnosti tohto uznesenia bude súd postupovať v súlade s § 199d Exekučného poriadku.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).